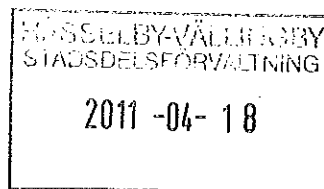

STADSREVISIONEN
REVISORSGRUPP 3

Dnr 1.4 - 2.50 2011

Till

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Revisorerna för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd har avslutat revisionen av nämndens verksamhet under år 2010. Kopia på den revisionsberättelse som överlämnas till kommunfullmäktige bifogas.

Revisorerna överlämnar och återopar revisionskontorets årsrapport för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd.

Revisorerna emotser ett yttrande över årsrapporten från nämnden senast 2011-08-31.

Stockholm den 30 mars 2011

På revisorernas vägnar

Bo Dahlström
ordförande

Lars Munters
vice ordförande

Karin Meding
sekreterare

Kopia till
stadsdelsdirektör Leif Spjuth

2011 -04- 18

Dnr...1.4.....2.50.....2011

Till kommunfullmäktige
i Stockholms stad

REVISIONSBERÄTTELSE

FÖR

HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSNÄMND ÅR 2010

Vi ¹⁾ har granskat Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds verksamhet under år 2010.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och stadens revisionsreglemente.

Vi bifogar en redogörelse för resultatet av granskningen.

Vi tillstyrker att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet.

Stockholm den 30 mars 2011

Bo Dahlström

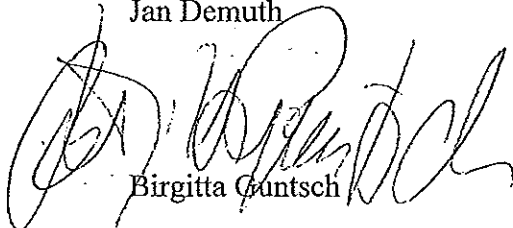
Lars Munters

Jan Demuth

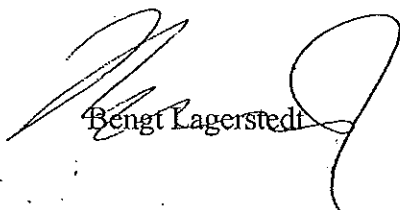
Annika Elmlund

Birgitta Guntzsch

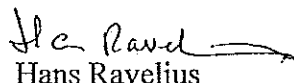
Urban Karlsson

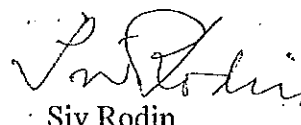
Bengt Lagerstedt

Amanj Mala-Ali

Hans Ravelius

Siv Rodin

1) Fredrik Bojerud har tjänstgjort som revisor t.o.m. 2010-12-31 och sedan lämnat sitt uppdrag som revisor p.g.a. annat uppdrag i staden.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Bilaga till revisionsberättelse för år 2010

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Revisorerna bedömer att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämns ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för år 2010 är tillfredsställande. Nämnden har i huvudsak uppnått kommunfullmäktiges och nämndens egna mål och genomfört fullmäktiges uppdrag för verksamheterna.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd redovisar ett nettounderskott med 2,2 mnkr mot budget före justeringar för resultatfonder. Efter resultatdispositioner redovisar nämnden ett nettoöverskott på 7,4 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att kostnaderna för ekonomiskt bistånd inte ökat i den omfattning som nämnden befarat samt att reserverade medel för oförutsedda kostnader inte använts i verksamheterna. Resultatenheterna inom förskoleverksamheten redovisar ett underskott till följd av medvetna satsningar i verksamheten. Underskotten har kunnat täckas av tidigare upparbetade resultatfonder.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna utifrån de granskningar som gjorts under året att nämndens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak är tillräcklig. Nämnden bedöms ha ett uppföljningssystem som i huvudsak är tillräckligt för att följa verksamhetens utveckling under året. Styr- och uppföljningsdokument är upprättade i enlighet med stadens anvisningar. En granskning av verksamhetsstyrning inom nämndens hemtjänst- och förskoleenheter visar att nämndens interna styrning i huvudsak är tillfredsställande.

Nämnden bör fortsätta att utveckla arbetet med risk- och väsentlighetsanalyser så att det sker på alla nivåer i organisationen. Det är också viktigt att internkontrollplanen görs känd i organisationen.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Sammanfattningsvis bedömer revisorerna att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2010 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd (nr 7 april 2011)

STADSREVISIONEN
www.stockholm.se/revision

Dnr. 1.4 - 250 2011

Nr 7
Mars 2011
DNR 3504-36/2011

Årsrapport 2010

HÄSSELBY-VÄLLINGBY STADSDELSNÄMND

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Sammanfattning

Ekonomiskt och verksamhetsmässigt resultat är tillfredsställande

Revisionskontoret bedömer att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämns ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för år 2010 är tillfredsställande. Nämnden har i huvudsak uppnått kommunfullmäktiges och nämndens egna mål och genomfört fullmäktiges uppdrag för verksamheterna.

Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd redovisar ett nettounderskott med 2,2 mnkr mot budget före justeringar för resultatfonder. Efter resultatdispositioner redovisar nämnden ett nettoöverskott på 7,4 mnkr. Överskottet beror i huvudsak på att kostnaderna för ekonomiskt bistånd inte ökat i den omfattning som nämnden befarat samt att reserverade medel för oförutsedda kostnader inte använts i verksamheterna. Resultatenheterna inom förskoleverksamheten redovisar ett underskott till följd av medvetna satsningar i verksamheten. Underskotten har kunnat täckas av tidigare upparbetade resultatfonder.

Styrning, uppföljning och kontroll är tillräcklig

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret utifrån de granskningar som gjorts under året att nämndens styrning, uppföljning och kontroll i huvudsak är tillräcklig. Nämnden bedöms ha ett uppföljningssystem som i huvudsak är tillräckligt för att följa verksamhetens utveckling under året. Styr- och uppföljningsdokument är upprättade i enlighet med stadens anvisningar. En granskning av verksamhetsstyrning inom nämndens hemtjänst- och förskoleenheter visar att nämndens interna styrning i huvudsak är tillfredsställande.

Nämnden bör fortsätta att utveckla arbetet med risk- och väsentlighetsanalyser så att det sker på alla nivåer i organisationen. Det är också viktigt att internkontrollplanen görs känd i organisationen.

Bokslut och räkenskaper är rättvisande

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande.

Rapportförteckning

Årsrapport 2010 för Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd (nr 7 mars 2011)

Innehåll	Sid
1 Årets granskning	1
2 Nämndens resultat.....	1
2.1 Ekonomiskt resultat.....	2
2.2 Verksamhetens resultat	3
3 Styrning, uppföljning och kontroll	8
3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året.....	9
3.2 Intern kontroll	13
4 Nämndens bokslut och räkenskaper	15

Bilagor

<i>Bilaga 1</i>	Revisionskontorets bedömningskriterier
<i>Bilaga 2</i>	Revisionsrapporter under perioden april 2010- mars 2011

I Årets granskning

I denna årsrapport redovisas det samlade resultatet av revisionskontorets granskning av Hässelby-Vällingby Stadsdelsnämnds verksamhet avseende år 2010.

Den årliga revisionen omfattar granskningar och bedömningar inom följande områden:

- Nämndens ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat
- Nämndens styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten
- Nämndens bokslut, delårsrapport och räkenskaper

Revisionen sker i enlighet med kommunallagen och andra tillämpliga lagar samt i enlighet med reglementet för stadsrevisionen och god revisionssed i kommunal verksamhet. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge en rimlig grund för bedömning och ansvarsprövning av nämnden. Revisionskontorets bedömningskriterier redovisas i *bilaga 1*.

Årsrapporten har faktakontrollerats av förvaltningen.

En förteckning över stadsrevisionens samtliga revisionsrapporter under perioden april 2010 – mars 2011 redovisas i *bilaga 2*.

2 Nämndens resultat

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämndens resultat är förenligt med kommunfullmäktiges mål, uppdrag och budget samt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Vidare bedöms om verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds ekonomiska och verksamhetsmässiga resultat för året är tillfredsställande.

2.1 Ekonomiskt resultat

Nämnden redovisar följande budgetutfall och avvikelser för år 2010:

Mnkr	Budget 2010	Bokslut 2010			Budget- avvikelse 2009
		Utfall	Avvikelse		
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 612,7	1 632,0	-19,3	-1,2%	17,6
Intäkter	162,1	179,0	16,9	10,4%	8,7
Verksamhetens nettokostnader	1 450,6	1 453,0	-2,4	-0,2%	26,3
Avskrivningar	0,8	0,8	0,0	0,0%	0,0
Internräntor	1,0	0,8	0,2	20,0%	0,0
Driftbudgetens nettokostnader	1 452,4	1 454,6	-2,2	-0,2%	26,3
Justerat netto, efter resultatöverföringar		1 445,0	7,4	0,5%	11,7
Investeringsplan					
Utgifter	14,3	6,0	8,3	58,0%	5,2
Nettoutgifter	14,3	6,0	8,3	58,0%	5,2

Nämnden redovisar ett nettounderskott före resultatdispositioner på 2,2 mnkr jämfört med budget. Bruttokostnaderna (inkl kapitalkostnader) för nämndens verksamhet uppgår till 1 633,6 mnkr vilket är 19,1 mnkr mer än budget. Störst bruttounderskott redovisas inom individ- och familjeomsorg, förskola, äldreomsorg samt stöd och service till personer med funktionsnedsättning.

Underskottet inom individ- och familjeomsorgen är hänförligt till social-psykiatri och beror på att hemflyttningar av klienter från hem för vård och boende inte har kunnat genomföras i den utsträckning som planerats vilket medfört högre kostnader.

Resultatenheterna inom förskolan redovisar underskott till följd av medvetna satsningar på IT, utbildning och insatser för att minska sjukfrånvaron.

Inom äldreomsorgen redovisas underskott på både beställar- och utförarsidan. Underskottet på beställarsidan beror på ett ökat antal äldre med behov av både vård- och omsorgsboende och stöd och hjälp i det egna hemmet. Sjukhemsplaceringar har ökat till följd av att Brommageriatriken inte haft möjlighet att ta emot patienter. Hyresintäkterna har blivit lägre till följd av tomma platser på

Hässelgårdens vård och omsorgsboende, som under året renoverats. På utförarsidan redovisar enheterna inom den öppna hemtjänsten underskott. Under året har resultatenheten Hässelgårdens äldreboende avvecklats vilket förbättrat resultatet för verksamhetsområdet.

Underskottet inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning förklaras bl.a. av att ersättningen enligt resursfördelningssystemet inte täcker vårdkostnaderna i de tre boenden för personer med autism som är lokaliserade i stadsdelsområdet.

För ekonomiskt bistånd redovisas ett överskott. Den befarade ökningen av antalet hushåll med bidrag till följd av konjunkturläget uteblev vilket medfört att kostnaderna inte ökat. Under året har antalet ärenden minskat och även medelbidraget per hushåll. För arbetsmarknadsåtgärder redovisas ett överskott till följd av att nämnden erhöll ett extra anslag till feriearbeten för skolornämnden vilket inte har förbrukats.

Intäkterna för nämndens verksamhet uppgår till 179,0 mnkr vilket är 16,9 mnkr mer än i budget. Överskotten redovisas inom äldreomsorgen till följd av ett ökat antal brukare. Inom förskoleverksamheten har en ökad kontroll av förskoleavgifterna medfört ökade intäkter. Intäkterna påverkas även av att en försäkringsersättning fallit ut.

Efter resultatdispositioner redovisar nämnden ett nettoöverskott på 7,4 mnkr. Nämnden fastställde elva resultatenheter verksamhetsplanen för 2010, tio inom förskolan och en inom äldreomsorgen. Resultatenheternas samlade underskott uppgår till 6,0 mnkr. Underskottet förs över till år 2011. Av de tolv enheterna redovisar nio underskott. Under året har en resultatenhet avvecklats.

Nämnden redovisar ett överskott mot investeringsplan på 8,3 mnkr och har begärt ombudgetering om 2,6 mnkr för investeringar i vattenförbättrande åtgärder.

2.2 Verksamhetens resultat

Mål

Fullmäktige har fastställt tre inriktningsmål. De anger vad nämnderna ska uppfylla, oavsett vilken verksamhet som nämnden bedriver. Dessa mål är:

- Staden ska vara en attraktiv, trygg, tillgänglig och växande stad för boende, företagande och besök
- Kvalitet och valfrihet ska utvecklas och förbättras

- Stadens verksamheter ska vara kostnadseffektiva

Kopplat till inriktningsmålen har kommunfullmäktige dessutom formulerat ett antal mål för verksamhetsområdet (verksamhetsmål) som ska konkretisera inriktningsmålen.

Som underlag till mätningen och bedömningen av uppfyllelsen av verksamhetsmålen har fullmäktige tagit fram ett antal indikatorer. För flertalet indikatorer har kommunfullmäktige fastställt ett målvärde. Nämnderna har även fastställt egna mål och indikatorer. Revisionskontorets bedömning av nämndens måluppfyllelse baseras bland annat på i vilken utsträckning nämnden har nått målvärdena för indikatorerna.

Revisionskontoret bedömer att nämnden under år 2010 i huvudsak ha nått kommunfullmäktiges mål för verksamheten. Vidare bedöms att nämnden i huvudsak har uppfyllt sina mål och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.

De indikatorer i nämndens verksamhetsberättelse som väsentligt avviker från kommunfullmäktiges årsmål redovisas nedan.

En hållbar livsmiljö ska värnas och utvecklas

I likhet med nämnden bedömer revisionskontoret att målet delvis har uppfyllts. De indikatorer som inte uppfyllts är andelen fordon som använder dubbade däck, andel storkök eller storhushåll som sorterar matavfall samt andel inköpta ekologiska livsmedel. Nämnden har startat ett projekt för att nå målet med sortering av matavfall och för att öka andelen inköp av ekologiska livsmedel. Indikatorerna för elförbrukning nås delvis.

Stockholms förskolor och skolor ska ge alla ökad kunskap och utveckling i en trygg miljö

Revisionskontoret delar inte nämndens bedömning att målet är helt uppfyllt. Nämnden redovisar att andelen förskollärare uppgår till 38 procent vilket innebär att fullmäktiges målvärde på 46 procent inte nås. Med syfte att öka andelen högskoleutbildade pedagoger har nämnden samverkan med två högskolor i regionen. I förskoleundersökning uppnår inte nämnden sitt årsmål avseende föräldrars nöjdhet avseende trygg och säker miljö samt utveckling och lärande. Jämfört med föregående år har dock nöjdheten ökat.

Kvaliteten inom stadens omsorgsverksamheter ska öka

I likhet med nämnden bedömer revisionskontoret att målet delvis har uppfyllts. Inom individ- och familjeomsorgen når inte nämnden målvärdet för andelen genomförandeplaner inom socialpsykiatri.

Inom stöd och service till personer med funktionsnedsättning uppnås inte målvärdena för indikatorerna nöjdhet med bemötande från biståndshandläggare och nöjdhet avseende korttidsboende.

Äldreomsorgens indikatorer om andel nöjda omsorgstagare och upplevelse av trygghet uppnås delvis. Det gäller även indikatorn upplevelsen av maten och måltidssituationen. Indikatorn andelen nöjda omsorgstagare i vård- och omsorgsboende uppnås inte.

Staden ska vara en attraktiv arbetsgivare

Sjukfrånvaron inom nämndens verksamhet har minskat jämfört med tidigare år och uppgår till 7,7 %. Därmed uppnås varken nämndens eller fullmäktiges målvärde på 7 % respektive 5 %.

Effektivitet och fokus på kärnverksamheterna

De indikatorer där målvärdena inte helt uppfylls är andelen administration och antal tävlande i kvalitetsutmärkelsen.

Kommunfullmäktiges uppdrag

Stadsdelsnämnden har ett särskilt uppdrag. Uppdraget avser "Grön IT-strategi för Stockholms stad" som syftar till att genom att använda informationsteknik, minska den egna organisationens miljöpåverkan och energiförbrukning. Revisionskontoret bedömer att nämndens arbete med att genomföra uppdraget påbörjats.

Efterlevnad av lagar, föreskrifter och riktlinjer

Revisionskontoret bedömer att nämndens verksamhet i huvudsak har bedrivits i enlighet med de lagar, föreskrifter och riktlinjer som reglerar verksamheten.

Tillsyn och inspektioner

Socialstyrelsen har genomfört två tillsyner och en oanmäld inspektion. Den första av tillsynerna avsåg handläggning och dokumentation av utredningar för vuxna med missbruksproblem. Vid tillsynen framkom brister i dokumentationen av utredningar. I övriga delar uppfyllde nämnden lagstiftningen och dess intentioner.

Den andra tillsynen avsåg nämndens stöd och service för personer med psykisk funktionsnedsättning. De brister som framkom var att nämnden inte genomfört någon inventering av målgruppens behov och att kraven på informationsinsatser inte uppfyllts. Nämnden uppfyller inte helt kraven på en rättssäker dokumentation. Vidare hade nämnden inte implementerat modellen för ledningssystem för kvalitet enligt SOSFS 2006:11.

En oanmäld inspektion avseende inlåsning och personalbemanning nattetid har gjorts på Skolörtens och Koppargårdens vård och omsorgsboende. Socialstyrelsen bedömde att bemanningen vid inspektionstillfället var tillräcklig. I övrigt påtalades vikten av skriftliga rutiner för verksamheten och att dessa implementeras och sprids i organisationen.

Ej verkställda beslut enligt SoL och LSS

Bestämmelser om rapporteringsskyldighet av ej verkställda beslut anges i socialtjänstlagen (SoL) samt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Stadsdelsnämnden ska till Socialstyrelsen och revisorer rapportera gynnande beslut om insatser som inte har verkställts inom tre månader från nämndens beslutsdatum. Länsrätten kan ålägga nämnden att betala en särskild avgift om beslut inte verkställs inom skälig tid.

Nämndens rapportering till revisorerna visar att beslut där insatsen inte har verkställts inom tre månader från beslutsdatumet berört sammanlagt 28 personer varav 24 personer inom äldreomsorgen. De flesta besluten avsåg boenden där brukaren avböjt erbjudandet i väntan på ett speciellt boende. Inom verksamheten för stöd och service till personer med funktionsnedsättning berördes 4 personer.

Anmälningar enligt Lex Sarah och Lex Maria och ej verkställda domar

Stadsdelsnämnderna ska till Socialstyrelsen anmäla missförhållanden i omsorgen om äldre och funktionshindrade enligt SoL kap 2 (Lex Sarah och Lex Maria). Under år 2010 har fem anmälningar gjorts avseende Lex Sarah. Samtliga anmälningar avsåg äldreomsorg.

Vid årsskiftet fanns inga ej verkställda domar enligt SoL och LSS.

Barnomsorgsgarantin

Nämnden redovisar att barnomsorgsgarantin inom förskolan upprätthållits under året.

Försökslägenheter

Revisionskontoret har granskat handläggningen av försökslägenheter till vuxna inom stadsdelsnämnderna Hägersten-Liljeholmen, Norrmalm, Skarpnäck, Skärholmen, Spånga-Tensta, Hässelby-Vällingby, Farsta, Kungsholmen, Rinkeby-Kista, Södermalm och Älvsjö. Vid granskningstillfället hade de elva nämnderna förstahandskontrakt på sammantaget 150 försökslägenheter för uthyrning i andra hand.

Syftet med granskningen har varit att pröva nämndernas följsamhet mot socialtjänstlag (SoL 4:2) och stadens riktlinjer för handläggning av försökslägenheter. Berörda tjänstemän har intervjuats och en aktgranskning har genomförts av fem missbruks- och socialpsykiatriärenden per nämnd. Granskningsnoteringarna har faktakontrollerats.

Försökslägenhet är ett bistånd enligt SoL 4:2 och kan ges till personer med missbruks-, psykiska eller andra liknande problem. Insatsen ska vara ett led i en pågående rehabilitering och ska förbereda klienten för att klara ett eget boende. Ett avslag på ansökan om försökslägenhet går inte att besvära sig över, till skillnad från avslag på beslut enligt SoL 4:1. Försökslägenhet är således inte en insats som kan beviljas utan tidigare vård- eller boendeinsatser, och föregås nästan alltid av boende i träningslägenhet.

Biståndsbeslutet ska vara tidsbegränsat och inte gälla längre än för ett år i taget. Beslutet ska också vara villkorat, dvs den individuella handlingsplanen och villkoren i hyresavtalet ska följas. Om dessa inte följs är det skäl för uppsägning.

Granskningen visar att nämnderna i enlighet med riktlinjerna har utsett kontaktpersoner mot Bostadsförmedling och fastighetsägare, och de intervjuade uppger att de har ett bra samarbete med Bostadsförmedlingen och i stort sett får den tilldelning av lägenheter till försöksboende som nämnderna behöver.

I enlighet med riktlinjerna har samtliga granskade nämnder en tjänsteman som ansvarar för samordningen av försökslägenheter. Dessutom finns en bosamordnare/bostadshandläggare som har hand om andrahandskontrakt mm. Alla de granskade nämnderna har fungerande rutiner för månatlig bevakning av eventuella hyresskulder.

Något som endast i undantagsfall fungerar är att då försökslägenheten finns inom en annan stadsdelsnämnds geografiska område, ska enligt riktlinjerna den placerande nämnden kontakta den andra nämnden innan placeringen för att få ett godkännande. Detta för att förebygga olämpliga placeringar.

Sammanfattningsvis kan revisionskontoret konstatera att ingen av de granskade nämnderna har en helt korrekt handläggning av sina försökslägenheter i enlighet med SoL 4:2 och stadens riktlinjer. Utöver vad som redovisats ovan har aktgranskningen av Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd visat att två av besluten hänvisade till fel lagrum och två beslut inte var villkorade. Ett beslut var inte tidsbegränsat och ett annat hade en giltighet på ca tre år. I ett fall saknades av klienten undertecknad handlingsplan. Dokumentation om de boende har tecknat hemförsäkring saknades för samtliga. Nämndens delegationsförteckning behöver uppdateras, då där anges felaktigt lagrum i ärenden om försökslägenheter.

Nämndens uppföljning av familjehemsplacerade barn och ungdomar

Socialstyrelsen har tidigare riktat kritik mot nämndens familjevård, bl.a. för att genomförandeplaner har saknats för en stor andel av barnen, att barnen inte haft enskilda samtal med sina handläggare i tillräcklig omfattning och att det har saknats ett ledningssystem för kvalitet i verksamheten.

Revisionskontoret har genomfört en granskning under 2010 för att bedöma om stadsdelsnämnden har tillräcklig uppföljning av familjehemsplacerade barns och ungdomars situation och om uppföljningen görs i enlighet med socialtjänstlagen och stadens riktlinjer. Granskningen har utförts genom intervju med berörda chefer och genomgång av dokumentationen i fem slumpmässigt valda placerade barns/ungdomars akter.

Granskningen visar att nämnden har gjort omprövningar inom lagstadgad tid och att barnen besökts regelbundet. Av de fall som har granskades har samtliga barn getts möjlighet och haft enskilda samtal med handläggaren. I samtliga av de granskade fallen användes BBIC (Barns Behov i Centrum).

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att stadsdelsnämnden för de granskade fallen följer värden av de familjehemsplacerade barnen och att uppföljningen genomförs i enlighet med socialtjänstlagen och stadens riktlinjer.

3 Styrning, uppföljning och kontroll

I detta avsnitt redovisas revisionskontorets bedömning av om nämnden har ett system för styrning, uppföljning och kontroll som säkerställer en ändamålsenlig verksamhet, bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden samt ger en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten är tillräcklig.

3.1 Nämndens styrning och uppföljning under året

Nämndens lednings- och styrdokument

Revisionskontoret har granskat nämndens verksamhetsplan för år 2010 och bedömer att nämndens egna mål för verksamhetsområdet ansluter till kommunfullmäktiges mål. Verksamhetsplanen för 2011 har omarbetats och innehåller färre nämndmål. Till nämndmålen har kopplats egna indikatorer och aktiviteter som bidrar till att avgöra om fullmäktiges mål för verksamhetsområdet nås. Revisionskontoret ser positivt på att nämnden utvecklar och förbättrar sina uppföljningsinstrument.

Nämnden följer upp ekonomin i tertialrapporter och månadsrapporter. Nämndens styrdokument upprättas i huvudsak enligt kommunstyrelsens anvisningar.

Nämndens uppföljning av ekonomi och verksamhet

Nämnden har utformat en gemensam struktur för uppföljning av det ekonomiska och verksamhetsmässiga resultatet. Nämnden upprättar också månadsvisa redovisningar av prestationer inom de olika verksamhetsområdena. Nämnden bedöms ha ett uppföljningssystem som i huvudsak är tillräckligt för att följa verksamhetens utveckling under året.

Inom nämnden finns verksamhetsområden som uppvisar underskott, nämnden totalt redovisar dock ett överskott. För de verksamhetsområden som redovisar ett underskott har orsaken till underskottet identifierats och åtgärdsplaner har tagits fram. Åtgärdsplanerna inom vissa verksamheter har dock inte varit tillräckliga, varför dessa redovisar underskott.

Mnkr	Tertial- rapport 1	Tertial- rapport 2 (T2)	Bokslut 2010	Avvikelse T2 - bokslut	
Driftbudget					
Verksamhet					
Kostnader	1 607,5	1 624,4	1 632,0	-7,6	-0,5%
Intäkter	155,0	166,0	179,0	13,0	7,8%
Verksamhetens nettokostnader	1 452,5	1 458,4	1 453,0	5,4	0,4%
Avskrivningar	0,8	0,8	0,8	0,0	0,0%
Internräntor	1,0	1,0	0,8	0,2	20,0%
Driftbudgetens nettokostnader	1 454,3	1 460,2	1 454,6	5,6	0,4%
Justerat netto, efter resultatöverföringar	1 450,2	1 449,7	1 445,0	4,7	0,3%
Investeringsplan					
Utgifter	12,1	7,7	6,0	1,7	22,1%
Nettoutgifter	12,1	7,7	6,0	1,7	22%

Sammanställningen visar att prognossäkerheten i nämndens tertialrapporter har varit god under året. Intäktsprognoserna har dock varit försiktiga och nämndens utfall har blivit bättre än prognostiserat. Vidare kan konstateras att nämndens prognoser förbättrats jämfört med föregående år.

Styrning och uppföljning inom förskola och öppen hemtjänst

Stadens verksamheter tillämpar ett gemensamt system för integrerad ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi (ILS). ILS-webb är det huvudsakliga verktyget för att styra mot och följa upp kommunfullmäktiges mål bland annat genom kommunfullmäktiges indikatorer och aktiviteter. Inom ramen för ILS genomförs även risk- och väsentlighetsanalyser som ligger till grund för nämndens internkontrollplan.

Revisionskontoret har granskat hur kommunfullmäktiges budget och nämndens verksamhetsplan tolkas av enheterna och hur dessa omsätts i enhetsvisa verksamhetsplaner. Granskningen har även omfattat hur uppföljning och återrapportering sker.

Syftet med granskningen är att kartlägga och bedöma om styrningen och uppföljningen av verksamheten är tillräcklig. Granskningen har omfattat verksamhetsområdena öppen hemtjänst och förskola.

Granskningen visar att nämndens styrning av verksamheten sker på ett systematiskt sätt i enlighet med ILS inom bägge de granskade verksamhetsområdena. På enhetsnivå finns verksamhetsplaner med åtaganden och arbetssätt som knyter an till kommunfullmäktiges och nämndens egna mål för verksamheten. Flertalet men inte samtliga enheter av de granskade enheterna skriver sina verksamhetsplaner i ILS-webb.

Inom förskoleverksamheten sker verksamhetsuppföljningen i samband med enheternas kvalitetsuppföljning. Identifierade förbättringsområden i verksamheten diskuteras och hanteras på avdelnings- eller enhetsmöten för att sedan föras ut i verksamheten. Inom äldreomsorgen upprättas handlingsplaner för det aktuella området. Revisionskontoret har tagit del av enheternas tertialrapporter på ILS-webben. Enheternas tertialrapporter kan bli mer utförliga för att utgöra ett bättre underlag för bedömningen av måluppfyllelsen.

Arbetet med risk- och väsentlighetsanalyserna samt nämndens internkontrollplan ger förutsättningar för en tillräcklig internkontroll både vad gäller ekonomi och verksamhet.

Enligt revisionskontoret bör enheterna också göra sin verksamhetsuppföljning i ILS-webb. Härigenom erhålls en tydligare redovisning av måluppfyllelsegraden. Den ekonomiska uppföljningen görs månadsvis, vilket ger förutsättningar för en god kontroll över kostnadsutvecklingen.

Revisionskontoret bedömer sammanfattningsvis att de granskade verksamheterna har en tillfredsställande intern styrning som sker i enlighet med ILS intentioner. På enhetsnivå finns verksamhetsplaner med åtaganden och arbetssätt som knyter an till kommunfullmäktiges och nämndens mål för verksamheten. De granskade enheterna använder ILS-webben för att rapportera sina verksamhetsplaner. Dokumentation av verksamhetsuppföljningarna kan dock utvecklas.

Felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd

Revisorerna granskade år 2007 nämndens arbete med att förbygga, kontrollera och motverka felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd (FUT). Granskningen visade att nämndens kontroller av vissa led i handläggningsprocessen och även tillsynen av verksamhetens interna kontroll behövde förstärkas.

Syftet med granskningen har varit att följa upp om nämnden arbetar enligt de riktlinjer som kommunfullmäktige fastställde under år 2010 för att utbetalningar av ekonomiskt bistånd ska bli korrekt. Granskningen har omfattat dokumentstudier, kontroll av handläggningen av ekonomiskt bistånd samt intervju med FUT-handläggare och enhetschefer.

Revisionskontoret bedömer sammanfattningsvis att nämnden i huvudsak har tillfredsställande system och rutiner för att förebygga, kontrollera och motverka felaktiga utbetalningar av ekonomiskt bistånd. Nämnden bör dock förstärka kontroller i vissa led av handläggningsprocessen och även utveckla enhetens tillsyn av arbetet med internkontroll.

En särskild handläggare (FUT) arbetar 25 % med att utreda felaktiga utbetalningar vilket enligt revisionskontorets bedömning inte är helt tillräckligt för att utveckla rutinerna kring kontroller och handläggning av försörjningsstödet. Nämnden planerar att under 2011 utöka tjänstgöringsgraden vilket revisionskontoret ser positivt på.

Nämnden har former för löpande information om förändringar och nyheter i de lagar och riktlinjer som styr verksamheten. Detta i kombination med gemensamma ärendegenomgångar, arbetsplatsträffar och utbildning och Praxisgrupp säkerställer att personal som handlägger och beslutar om biståndet har kunskap om de regler som gäller för verksamheten.

Former finns för en tydlig skriftlig information och vägledning till den sökande om vad som gäller för en korrekt ansökan, vilket i sin tur förebygger felaktiga utbetalningar.

Nämnden har under hösten genomfört en risk- och väsentlighetsanalys avseende handläggningen av ekonomiskt bistånd. Ett viktigt inslag i den interna kontrollen är enligt revisionskontoret att kontroller genomförs i efterhand. Varje år görs en s.k. kretsgenomgång där kontroll görs av att det bl.a. finns arbetsplaner. Kontrollen dokumenteras dock inte. Paraplysamordnaren gör efterkontroller av avstämningen och följer upp utbetalningar till annan än den som beviljats biståndet.

Revisionskontorets uppfattning är att handläggningen ska präglas av tydlig information, noggranna kontroller och korrekt registrering i Paraplysystemet. Granskningen av enskilda beslut visar att i merparten av dessa ärenden (12 av 15) var ansökan fullständigt ifylld, kontrollerna tillräckliga och dokumentationen stödjer handläggningen och fattade beslut. Brister finns dock i form av kontroller som inte var tillräckligt väl dokumenterade samt journalanteckningar som inte helt stödde det enskilda beslutet.

3.2 Intern kontroll

Nämndens system för intern kontroll

Nämnden fastställde år 2009 ett system för intern kontroll. Där framgår att kontroller ska göras inom alla verksamheter och organisationsnivåer samt hur arbetet med ska genomföras. Nämndens internkontrollplan för år 2010 har utvecklats jämfört med föregående år avseende tydlighet. Nu framgår vem som är ansvarig för kontrollerna samt hur och när kontrollerna ska göras. Enheterna har dock först inför arbetet med verksamhetsplanen för 2011 varit fullt delaktiga i arbetet att ta fram risk- och väsentlighetsanalyser.

Revisionskontoret ser positivt på utvecklingen av nämndens arbete med den interna kontrollen.

I samband med verksamhetsberättelsen ska nämnderna avrapportera det arbete som bedrivits under året utifrån fastställd internkontrollplan. En återsrapportering av planen för 2010 har bilagts verksamhetsberättelsen. Uppföljningen visar att den interna kontrollen omfattat flera olika kontrollaktiviteter och processer. Däremot saknas en redovisning av resultatet av kontrollerna och eventuella åtgärder. Nämnden har genomfört merparten av de kontrollaktiviteter som redovisats. Revisionskontoret rekommenderar att uppföljningen ska omfatta en redovisning av vad den interna kontrollen visat och eventuella åtgärder.

Delegation av beslutanderätten

Revisionskontoret har granskat om nämndens delegationsordning och nämndens rutiner för återsrapportering av delegationsbeslut är ändamålsenliga samt om nämnden uppfyller den lagstadgade anmälningsplikten enligt kommunallagen 6 kap § 35. Granskningen har dokumenterats i en revisionspromemoria (nr 2, juni 2010) och översänts till nämnden för kännedom.

Granskningen visar att nämnden inte har behandlat delegationsordningen i en samlad form sedan år 1999. Vidare visar granskningen att förvaltningschefens beslut om vidaredelegation enligt de upprättade delegationsförteckningarna

sällan anmälts till nämnden. Delegationsförteckningarna bedöms vara otydliga eftersom det t.ex. i vissa fall inte framgår om ärendegrupperna är att beteckna som verkställighet eller ett beslut som således skall anmälas.

Granskningen visar att nämnden har rutiner för återrapportering av delegationsbeslut men att dessa inte tillämpas. Den verifierande granskningen visar att nämnden inte uppfyller den lagstadgade anmälningsplikten. Det har inte genomförts någon kontroll för att säkerställa att delegationsbeslut återrapporteras.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att nämndens delegationsordning med tillhörande delegationsförteckningar inte är helt ändamålsenliga med avseende på hur delegerade beslut anmäls till nämnden. Det finns rutiner för återrapportering av delegationsbeslut men dessa tillämpas inte. Nämnden uppfyller inte den lagstadgade anmälningsplikten enligt kommunallagen.

Förtroendekänsliga poster

Revisionskontoret har med hjälp av konsult genomfört en granskning avseende förtroendekänsliga poster. Granskningen syftar till att bedöma om nämnden har en tillräcklig styrning och kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden. Förtroendekänsliga områden har i granskningen avgränsats till resor, representation och personnära kostnader för ledande befattningshavare samt bisysslor.

Resultatet av granskningen visar att nämnden i huvudsak har en tillräcklig styrning och kontroll av redovisningstransaktioner inom förtroendekänsliga områden.

Vad gäller området resor noteras att nämnden inte har några riktlinjer för verksamheten. I delegationsordningen regleras vem som kan fatta beslut om resor i tjänsten. Fattade beslut anmäls som delegationsbeslut till nämnden. Nämnden bör ta fram ett regelverk för styrning av verksamheten. Resultatet av stickprov på fakturor visade att verifikationerna var fullständiga och samtliga fakturor var attesterade av överordnad.

När det gäller området representation är bedömningen att regelverket täcker in relevanta områden. Stickprovskontrollerna av fakturor gällande representation visar att det endast finns mindre problem med redovisningsrutinerna.

Stickprovsgranskningen visade att avsteg gjorts från momsreglerna om begränsningar i avdragsrätten, vilket innebär att nämndens momsavräkning är felaktig och bör justeras retroaktivt.

När det gäller området bisysslor är bedömningen att regler och riktlinjer är aktuella och täcker in relevanta områden. Dock kan nämndens interna kontroll avseende bisysslor förbättras. Kartläggning av anställdas bisysslor bör ske regelbundet för att säkerställa efterlevnad av regler och riktlinjer.

Handläggning av förskoleavgifter

Revisionskontoret har genomfört en granskning av samtliga stadsdelsnämnders handläggning av förskoleavgifter. Syftet med granskningen är att bedöma om hushållens förskoleavgifter baseras på aktuella inkomstuppgifter.

Förskoleavgiftens storlek bestäms av hushållets månadsinkomst före skatt och antal placerade barn. De hushåll som tjänar 42 000 kr eller mer betalar maxtaxa. Månadsavgiften för en förskoleplats kan som högst bli 1 260 kr.

Revisionskontorets granskning visar att nämnden på hösten genomför en omprövning av avgiftens storlek inför nästkommande år. Med omprövning menas att aktuella inkomstuppgifter begärs in från hushållen. De hushåll som inte lämnar nya inkomstuppgifter debiteras maxtaxa. I samband med omprövningen görs även en inkomstkontroll av samtliga hushåll som inte betalar maxtaxa mot skatteverkets uppgifter om taxerad inkomst. För de hushåll där den taxerade inkomsten är högre än vad de själva har uppgivit till förvaltningen görs en efterdebitering. Granskningen visade att efterdebiteringar hade gjorts.

Granskningen visar att nämnden har rutiner och arbetssätt men att dessa inte är dokumenterade.

Revisionskontorets bedömning är att arbetet sker systematiskt och den interna kontrollen i handläggningsrutinerna är tillräcklig. Den verifierande granskningen visade att arbetet med omprövning och inkomstkontroller pågick vid granskningstillfället. För att stärka den interna kontrollen ytterligare rekommenderas nämnden att dokumentera handläggningsrutinerna.

4 Nämndens bokslut och räkenskaper

I detta avsnitt redovisas om nämndens bokslut och delårsrapport är rättvisande samt om räkenskaperna är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

Sammanfattningsvis bedömer revisionskontoret att Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnds bokslut och räkenskaper för år 2010 är rättvisande. Underlagen till årsbokslutet är i god ordning och posterna är i huvudsak väl dokumenterade.

Maria Lövgren
Enhetschef

Susanne Eriksson
Revisor

Bilaga 1

Revisionskontorets bedömningskriterier

Bedömning

För avsnitten 2 Nämndens resultat och 3 Styrning, uppföljning och kontroll används följande bedömningar:

<i>Tillfredsställande/Tillräcklig</i>	Kriterierna är i allt väsentligt uppfyllda
<i>Inte helt tillfredsställande/ Inte helt tillräcklig</i>	Brister finns som måste åtgärdas
<i>Oacceptabelt/Oacceptabel</i>	Väsentliga brister finns som måste åtgärdas omgående

För avsnitt 4 Nämndens bokslut och räkenskaper gäller följande bedömningar:

<i>Rättvisande, Inte helt rättvisande eller Inte rättvisande</i>
--

Nämndens resultat

Bedömningskriterier

Nämnden har uppnått kommunfullmäktiges mål samt följt de beslut, riktlinjer och föreskrifter som gäller för verksamheten. Verksamhetens resultat och resurser står i ett rimligt förhållande till varandra.

- Nämndens resultat följer fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget.
- Nämnden har inom tilldelat anslag uppfyllt sina mål för verksamheten och uppnått i verksamhetsplanen angiven verksamhet.
- Nämndens verksamhet har bedrivits enligt lagar, föreskrifter, riktlinjer m.m.

Styrning, uppföljning och kontroll

Bedömningskriterier

Nämndens system för styrning, uppföljning och kontroll bygger på en helhets-syn på den kommunala verksamheten samt säkerställer en ändamålsenlig verksamhet och bidrar till en god ekonomisk hushållning för staden, liksom en tillräcklig säkerhet inom nämndens organisation och verksamhet.

- Nämnden har ett system för styrning som ger förutsättningar för god ekonomi, effektiv verksamhet och kvalitet.
- Nämnden har en ändamålsenlig organisation med en tydlig fördelning av ansvar och befogenheter.
- Nämndens verksamhetsplan överensstämmer med fullmäktiges beslut om mål, uppdrag och budget. Nämnden har för varje verksamhetsområde fastställt mätbara/uppföljningsbara mål för ekonomi och verksamhet.
- Nämnden följer kontinuerligt och systematiskt upp ekonomi, verksamhet och kvalitet, såväl för verksamhet i egen regi som för sådan som uppdragits åt annan att utföra, analyserar väsentliga avvikelser samt vidtar åtgärder vid behov.
- Nämndens uppföljning ger en rättvisande och tillförlitlig information om ekonomi och verksamhet.
- Nämnden har ett system för intern kontroll för en effektiv och rättssäker verksamhet samt för att förebygga allvarliga fel och skador.

Nämndens bokslut och räkenskaper

Bedömningskriterier

Nämndens redovisning är upprättad i enlighet med lagstiftning och god redovisningssed så att räkenskaperna ger en rättvisande bild av resultat och ställning.

- Nämndens bokslut är rättvisande.
- Nämndens räkenskaper är upprättade i enlighet med den kommunala redovisningslagen, god redovisningssed samt stadens regler och anvisningar.

BILAGA 2

Revisionsrapporter under perioden april 2010 – mars 2011

Samtliga rapporter finns att ladda ner på www.stockholm.se/revision

- 2010:2 Hållbar energianvändning
- 2010:5 Stadens rehabiliteringsprocess – en förstudie
- 2010:6 Aktiv avtalsförvaltning inom hemtjänst?
- 2010:7 Nämndernas serviceskyldighet enligt förvaltningslagen
- 2010:8 Stadens gemensamma kösystem för förskolan
- 2010:9 Idrottsnämndens stöd till barn- och ungdomsverksamhet
- 2010:10 Avtalsförvaltning vid två stadsdelsnämnder samt trafik- och renhållningsnämnden
- 2011:1 Stöd för person som vårdar eller stödjer äldre närstående
- 2011:2 Äldre med sammansatta vårdbehov i gränssnitten mellan landsting och kommun
- 2011:3 Stadens insatser för personer som uppbär ekonomiskt bistånd och är långvarigt arbetslösa
- 2011:4 Stadens säkerhetsarbete
- 2011:5 Granskning av affärsmässighet relaterat till ärende om försäljning av Sädesärlan 6
- 2011:6 Uppföljning av utbildningsnämndens tillsyn och kontroll av enskilt drivna förskolor